

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

13–17. jun 2022.

Sektor za monetarne i devizne operacije
Odeljenje za devizne rezerve
Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Jun 2022.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 17. 6. 2022.	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	3.674,84	-5,79%	-12,96%
Dow Jones Industrial	SAD	29.888,78	-4,79%	-11,63%
NASDAQ	SAD	10.798,35	-4,78%	-23,75%
Dax 30	Nemačka	13.126,26	-4,62%	-16,54%
CAC 40	Francuska	5.882,65	-4,92%	-11,75%
FTSE 100	Velika Britanija	7.016,25	-4,12%	-1,92%
NIKKEI 225	Japan	25.963,00	-6,69%	-10,53%
Shanghai Composite	Kina	3.316,79	0,97%	-5,92%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

		Nivo prinosa	Promena u b.p.	
			1w	YoY
Nemačka	2y	1,07%	10,9	174,0
	10y	1,66%	14,3	185,2
Francuska	2y	0,90%	9,4	154,8
	10y	2,20%	10,6	204,6
Španija	2y	1,35%	4,0	188,5
	10y	2,74%	-3,3	231,4
Italija	2y	1,59%	-8,1	196,6
	10y	3,58%	-17,6	276,4
UK	2y	2,20%	15,8	208,6
	10y	2,50%	5,1	172,2
SAD	2y	3,18%	11,8	297,4
	10y	3,23%	7,0	172,4
Kanada	2y	3,24%	0,4	286,0
	10y	3,40%	5,7	201,1
Japan	2y	-0,07%	1,2	5,4
	10y	0,22%	-2,4	16,6

Izvor: Bloomberg.

1.3 Kretanja na deviznom tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena			Kurs	Promena		
	1w	YoY			1w	YoY	
EUR/USD	1,0468	-0,47%	-12,00%	USD/EUR	0,9553	0,47%	13,65%
EUR/GBP	0,8588	0,53%	0,31%	USD/GBP	0,8204	1,01%	14,01%
EUR/CHF	1,0169	-2,21%	-6,93%	USD/CHF	0,9715	-1,75%	5,75%
EUR/JPY	141,45	0,14%	7,79%	USD/JPY	135,14	0,62%	22,51%
EUR/CAD	1,3662	1,67%	-7,08%	USD/CAD	1,3051	2,14%	5,59%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EUR			USD			GBP			CHF		
	Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	-0,58%	-0,1	-1,9	1,45%	70,0	140,0	1,19%	24,9	114,0	-0,21%	49,7	51,6
1M	-0,49%	5,2	6,8	1,51%	24,9	146,6	1,20%	-0,9	114,7	-0,65%	5,4	7,1
3M	-0,17%	12,9	37,4	1,93%	38,0	189,2	1,48%	6,6	143,4	-0,69%	1,8	3,8
6M	0,29%	20,8	80,4	2,51%	55,4	247,0	2,01%	22,1	195,4	-0,70%	0,9	2,7
12M	1,12%	44,4	161,0	3,17%	61,1	-	2,65%	33,3	257,7	-0,70%	0,5	0,8

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti;

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za T3 (u %)
Evropska centralna banka	-0,50	-0,10	12. 9. 2019.	21. 7. 2022.	0,00
Federalne rezerve SAD	1,50–1,75	0,75	15. 6. 2022.	27. 7. 2022.	2,75–3,00
Banka Engleske	1,25	0,25	16. 6. 2022.	4. 8. 2022.	1,50
Banka Kanade	1,50	0,50	1. 6. 2022.	13. 7. 2022.	2,50
Narodna banka Švajcarske	-0,25	0,50	16. 6. 2022.	22. 9. 2022.	0,00

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 0,00%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu, evro je oslabio za 0,47% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 1,0359 do 1,0601 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,0382 do 1,0560 (vrednost na kraju dana, Bloomberg Composite London).

Nakon što je krajem prethodne nedelje evro znatnije oslabio prema dolaru, posle sastanka ECB-a u četvrtak i podataka o inflaciji u SAD koji su bili iznad očekivanja u petak, slabljenje evra nastavljeno je i ove nedelje. **Početkom nedelje dolar je, kao valuta sigurnog utočišta, jačao usled izražene averzije prema riziku na tržištu zbog očekivanog globalnog ekonomskog usporavanja.** Na jačanje dolara uticala su i očekivanja da će FED nastaviti da povećava kamatne stope. Pažnja investitora ove nedelje bila je usmerena na brojne sastanke centralnih banaka, uključujući FED, Banku Engleske, Narodnu banku Švajcarske i Banku Japana.

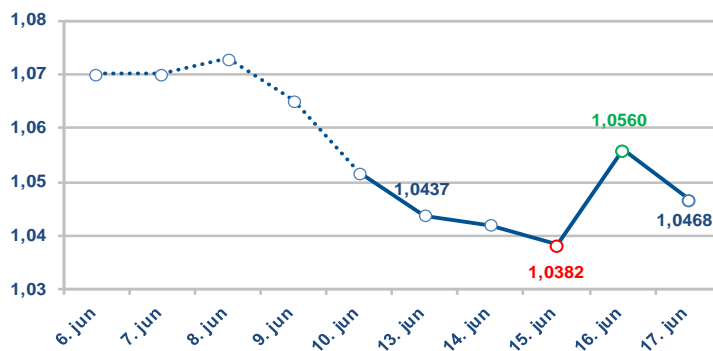
Dolar je nastavio da jača i u utorak, usled očekivanja da će FED na sastanku u sredi agresivno povećati kamatne stope u nameri da obuzda inflaciju. Više tržišnih učesnika povećalo je očekivanja da će FED povećati referentnu stopu za 75 b.p. na sastanku u sredi, kao i na narednom sastanku krajem jula, a zatim po skoro 50 b.p. na naredna tri sastanka do kraja godine. Uporedo s rastom prinosa državnih obveznica, dolar je nastavio da jača prema evru i drugim valutama, pa je kurs EUR/USD dostigao 1,04 tokom noći. Takođe, najvažniji indeksi akcija znatno su smanjeni, usled očekivanja da će pooštavanje monetarne politike i snažan porast kamatnih stopa dovesti do pada ekonomske aktivnosti u SAD.

U izveštajnom periodu evro oslabio prema dolaru za 0,47%

U sredi je održan vanredni sastanak ECB-a, na kome je doneta odluka da se iskoristi fleksibilnost prilikom reinvestiranja u okviru programa PEPP i dat je nalog stručnim službama da pripreme novi instrument usled povećanog rizika fragmentacije tržišta, **nakon čega je evro blago ojačao prema dolaru.** Međutim, **ubrzo je ponovo nastavljeno jačanje dolara, pa je do sastanka FED-a kurs EUR/USD dostigao nivo 1,0382, najniži u posmatranoj nedelji.** FED je u skladu sa očekivanjima povećao referentnu kamatnu stopu za 75 b.p., što je najveće povećanje od 1994. godine. Zvaničnici FED-a sada očekuju znatno brži tempo povećanja kamatnih stopa, a projekcije inflacije su revidirane znatno naviše, dok su projekcije rasta BDP-a smanjene, a stope nezaposlenosti povećane.

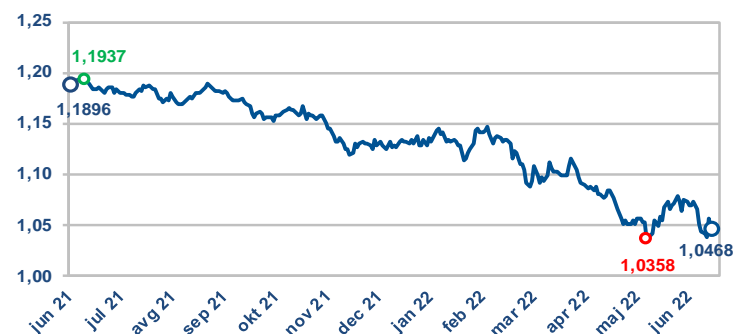
Sledećeg dana dolar je oslabio prema evru i korpi valuta, nakon što je FED povećao stope za 75 b.p., ali je poručio da ne treba očekivati da takva povećanja postanu uobičajena. U četvrtak je švajcarski franak znatnije ojačao prema dolaru i evru, nakon što je centralna banka te zemlje neočekivano povećala referentnu kamatnu stopu za 50 b.p., a ojačala je i britanska funta nakon što je Banka Engleske povećala stopu za 25 b.p.

1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

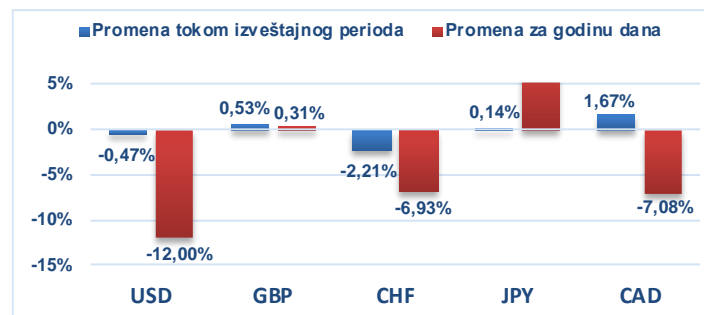
Izvor: Bloomberg.

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

Izvor: Bloomberg.

1.8 Promena vrednosti evra prema odabranim valutama

Izvor: Bloomberg.

U petak je japanski jen oslabio prema dolaru nakon što je Banka Japana zadržala ekspanzivno stanovište monetarne politike, nasuprot drugim centralnim bankama. **Evro je ponovo oslabio prema dolaru, spustivši se ponovo ispod nivoa od 1,05 dolara za evro.**

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,0468 američkih dolara za evro.

Državne obveznice SAD

Tokom izveštajnog perioda, prinosi državnih obveznica SAD su porasli duž cele krive prinosa, nešto više kod instrumenata kraće ročnosti, tako da se smanjio nagib krive. Prinos dvogodišnje obveznice povećan je za oko 12 b.p. (na 3,18%), dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 7 b.p. (na 3,23%).

Početkom nedelje prinosi državnih obveznica SAD nastavili su snažan rast, koji je započet u petak nakon objave podataka o daljem ubrzanju inflacije, jer su investitori očekivali da će FED morati da pooštri monetarnu politiku brže i dalje od prethodnih najava, kako bi inflaciju stavio pod kontrolu. Međutim, nakon sastanka FED-a, prinosi američkih državnih obveznica smanjeni su za oko 20 b.p. duž krive, jer je ishod sastanka bio očekivan.

FED je, na sastanku koji je završen u sredu 15. juna, povećao referentnu kamatnu stopu za 75 b.p (na raspon 1,50–1,75%), u skladu sa očekivanjima tržišnih učesnika. Takođe, nastavlja se proces smanjenja aktive u okviru bilansa stanja FED-a, i to u obimu od 47,5 mlrd dolara mesečno, od čega 30 mlrd državnih obveznica (i zapisa trezora) i 17,5 mlrd hipotekarnih obveznica, a od septembra obim smanjenja treba da bude udvostručen – na ukupno 95 mlrd dolara mesečno.

Članovi FOMC-a (prema medijani njihovih pojedinačnih projekcija), sada očekuju da će referentna stopa dostići 3,4% na kraju ove godine (znatno iznad projekcije iz marta od 1,9%), što znači dodatno povećanje od čak 175 b.p. na preostala četiri sastanka, odnosno referentnu stopu od 3,8% na kraju sledeće godine (prethodno 2,8%), dok se u 2024. očekuje njeno smanjenje na 3,4%. Projekcija dugoročne ravnotežne stope blago je povećana, na 2,5%.

U skladu s tim, FED je smanjio projekciju stopa rasta BDP-a (u odnosu na projekcije iz marta) za tekuću godinu na 1,4% (prethodno 2,8%), kao i projekcije za naredne dve godine na 1,75% (sa 2,2%) i 1,9% (sa 2,0%), dok je potencijalna stopa rasta ostala nepromenjena na 1,8%. Projekcije stope inflacije i bazne inflacije (PCE) ponovo su revidirane znatno naviše, te se očekuje da će u ovoj godini biti 5,2% i 4,3%, respektivno. Projekcije baznog PCE indeksa ukazuju na to da će inflacija u naredne dve godine iznositi 2,7% i 2,3%.

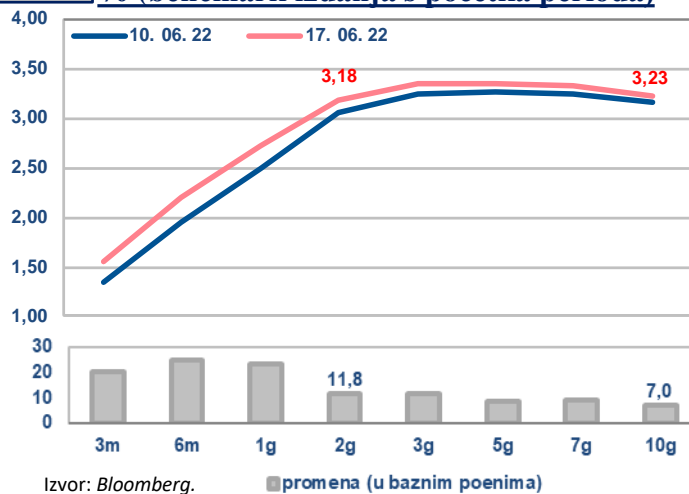
Na sastanku koji je završen 15. juna, FED povećao referentnu kamatnu stopu za 75 b.p.

Maloprodaja u SAD u maju je neočekivano smanjena za 0,3% (očekivan rast od 0,1%), što je prvi pad u poslednjih pet meseci, dok je podatak za april revidiran naniže, sa 0,9% na 0,7%. Kako ovi podaci nisu prilagođeni za inflaciju, realni pad maloprodaje još je veći. Ovi podaci ukazuju na pad tražnje za proizvodima, što može biti posledica inflacije najviše u poslednje četiri decenije ili veće potrošnje u oblasti usluga.

Industrijska proizvodnja u SAD u maju je povećana peti mesec zaredom, za 0,2% u odnosu na prethodni mesec, manje od očekivanja (0,4%), a nakon rasta od 1,4% u aprilu (revidirano sa 1,1%). Proizvodnja prerađivačkog sektora, koja čini oko tri četvrtine ukupne industrijske proizvodnje, smanjena je za 0,1%, (očekivano 0,3%), što je prvi pad od januara, a najveći negativni doprinos imale su mašine i prehrambeni proizvodi. Podaci predstavljaju još jedan znak usporavanja ekonomske aktivnosti, dok FED agresivno pooštrava monetarnu politiku kako bi obuzdao inflaciju.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.10

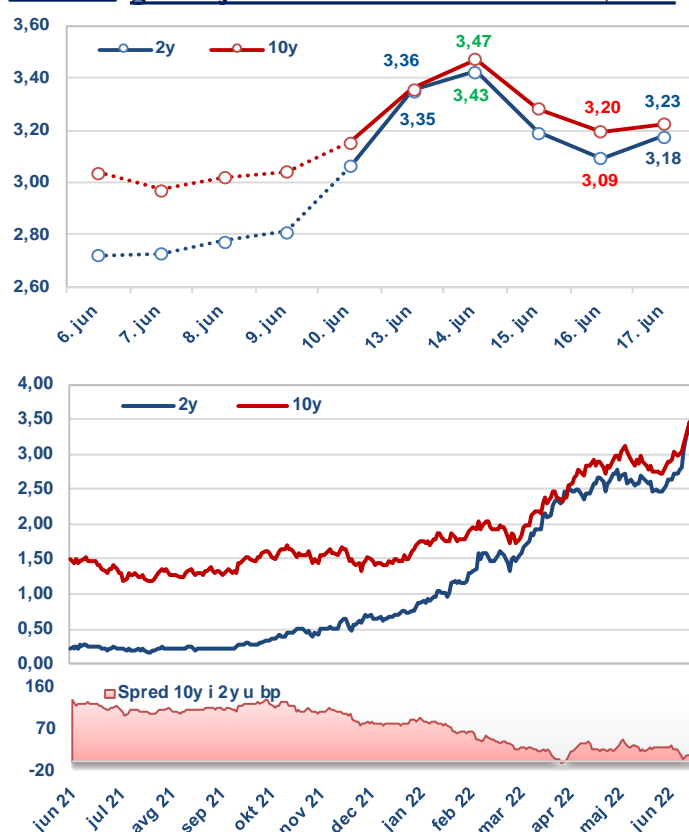
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Maloprodaja, M/M	Maj	0,1%	-0,3%	0,7%
Industrijska proizvodnja, M/M	Maj	0,4%	0,2%	1,4%
Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti, u hiljadama	11. jun	217	229	232

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnji i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda, prinosi nemačkih državnih obveznica nastavili su da se povećavaju duž cele krive. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice povećan je za 11 b.p., na 1,07%, dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za 14 b.p., na 1,66%. Rast prinosa najvećim delom bio je posledica objave podataka o nastavku ubrzanja inflacije i povećanju očekivanja tržišnih učesnika da će vodeće centralne banke morati znatnije da ubrzaju pooštavanje monetarne politike.

Tržišni učesnici sada očekuju povećanje kamatne stope ECB-a od najmanje 25 b.p. u julu, 50 b.p. u septembru i ukupno oko 175 b.p. do kraja godine.

ZEW indeks ekonomskih očekivanja za Nemačku u junu je povećan za 6,3 poena, na -28,0, dok je za zonu evra povećan za 1,5 poena, na -28,0. ZEW indeks procene trenutne ekonomske situacije u Nemačkoj povećan je za 8,9 poena, na -27,6, dok je u zoni evra povećan je za 8,6 poena, na -26,4. Inflaciona očekivanja za zonu evra ponovo su smanjena u junu, za 21,8 poena u odnosu na maj, na -32,4 poena. Predsednik ZEW instituta Vambah izjavio je da su stručnjaci za finansijska tržišta manje pesimistični po pitanju ekonomije. Međutim, privreda je i dalje izložena brojnim rizicima, kao što su efekti sankcija Rusiji, nejasna pandemijska situacija u Kini i postepena promena kursa u monetarnoj politici. Dakle, iako su se očekivanja poboljšala, ona su i dalje duboko u negativnoj teritoriji.

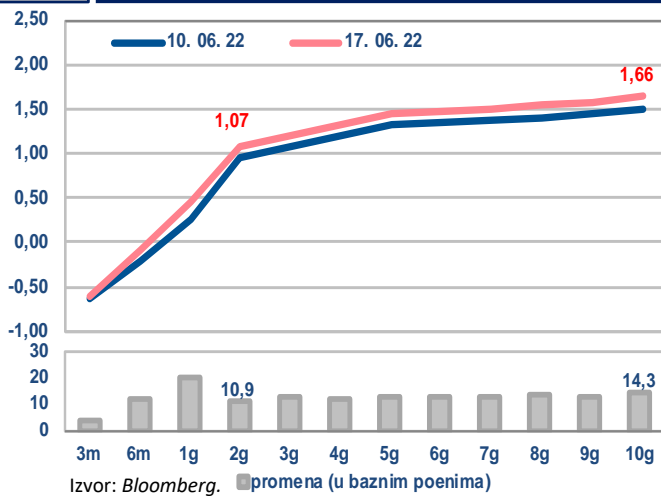
Održan vanredni sastanak ECB-a – veća fleksibilnost reinvestiranja i novi instrument (*anti-fragmentation*)

Na vanrednom sastanku ECB-a koji je održan u sredu, 15. juna, razmatrana je situacija na tržištu – ubrzan rast kamatnih stopa i povećanje razlike u prinosa državnih obveznica različitih zemalja zone evra, koji je posebno bio izražen nekoliko dana pred sastanak. Prinos italijanske državne obveznice od početka godine povećan je za oko 300 b.p., na nivo preko 4%. Izvršni odbor ECB-a doneo je odluku da iskoristi fleksibilnost u okviru programa PEPP prilikom reinvestiranja aktive, što omogućava privremeno veći obim kupovine obveznica pojedinih zemalja (u odnosu na procenete definisane učesćem svake zemlje u kapitalu ECB-a – *capital keys*, koji se mora poštovati u srednjem roku). Takođe, dat je nalog stručnim službama ECB-a da ubrzano pripreme novi instrument (*anti-fragmentation*) koji treba da spreči neopravdano veći rast kamatnih stopa. Novi instrument mogao bi biti usvojen već na sastanku u julu kada se očekuje početak povećanja kamatnih stopa.

Industrijska proizvodnja u zoni evra u aprilu je povećana za 0,4%, nešto ispod očekivanja (0,5%), nakon pada od 1,4% u martu (revidirano sa 1,8%). U odnosu na isti mesec prethodne godine, proizvodnja je niža za 2% (očekivano -1,1%, prethodno revidirano sa -0,8% na -0,5%). Podaci i dalje ukazuju na to da je ekonomija zone evra generalno slaba. S rastom industrijske proizvodnje u aprilu ispod proseka za prvo tromesečje, u drugom tromesečju može se očekivati pad industrijske proizvodnje, usled slabljenja tražnje i problema u lancima snabdevanja.

Proizvođačke cene u Nemačkoj povećane su za 1,6% u maju, odnosno 33,6% u odnosu na isti mesec prethodne godine, ukazujući na to da se i u narednim mesecima može očekivati dalji rast potrošačkih cena, što će stvarati sve veći pritisak na ECB.

1.12 Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke u % (benčmark izdanja s početka perioda)

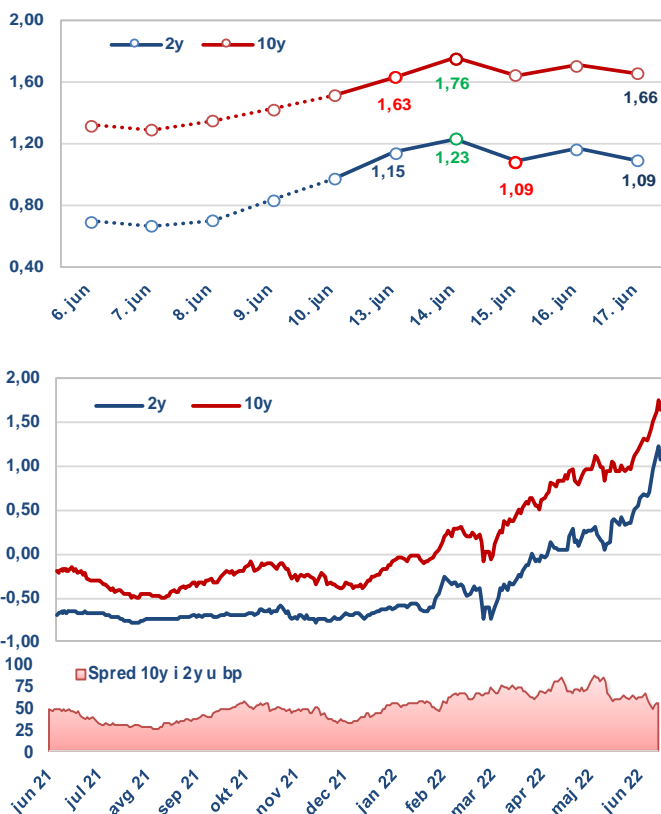

1.13 Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
ZEW indeks ekonomskih očekivanja, Nemačka	Jun	-31,0	-27,6	-34,3
Industrijska proizvodnja, M/M, zona evra	April	0,5%	0,4%	-1,4%
Stopa inflacije, zona evra, finalno	Maj	8,1%	8,1%	7,4%

Izvor: Bloomberg.

1.14 Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1

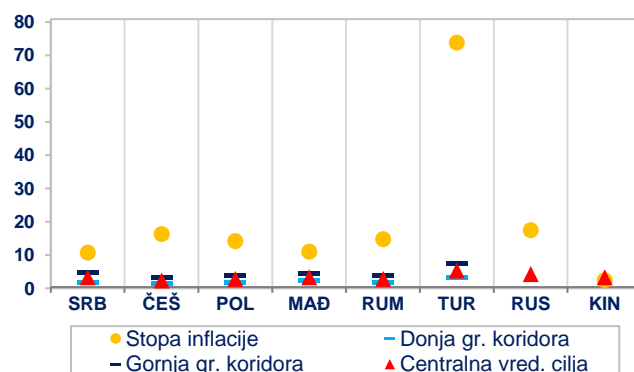
Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (T3, %)*
Srbija (NBS)	2,50	0,50	9. 6. 2022.	7. 7. 2022.	-
Češka (CNB)	7,00**	1,25	22. 6. 2022.	4. 8. 2022.	-
Poljska (NBP)	6,00	0,75	8. 6. 2022.	7. 7. 2022.	6,75
Mađarska (MNB)	5,90	0,50	31. 5. 2022.	28. 6. 2022.	7,50
Rumunija (NBR)	3,75	0,75	10. 5. 2022.	6. 7. 2022.	5,25
Turska (CBRT)	14,00	-1,00	16. 12. 2021.	23. 6. 2022.	14,00
Rusija (CBR)	9,50	-1,50	10. 6. 2022.	22. 7. 2022.	9,50
Kina (PBoC)	4,35	-0,25	23. 10. 2015.	n/a	4,35

Izvor: Bloomberg / *T3 2022. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa.** Promena je nastala nakon izveštajnog perioda i biće obuhvaćena narednim nedeljnim izveštajem.

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg i sajтови centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

Centralna banka Mađarske je 16. juna povećala stopu na jednonedeljne depozite za 50 b.p., na nivo od 7,25%. Ukupno povećanje ove stope od početka ciklusa pooštavanja monetarne politike (jun 2021) iznosi 625 b.p. Stopa na jednonedeljne depozite povećana je dva puta u toku dve nedelje, što je u suprotnosti sa izjavama predstavnika Banke sa sastanka održanog 31. maja, u kojima se navodi da će se nastaviti s povećanjem stope na jednonedeljne depozite na mesečnom nivou u nepromenjenom obimu (30 b.p.). Analitičari navode da je odluka doneta u uslovima slabljenja forinta – forinta je 13. juna zabeležila najnižu vrednost prema evru, pri čemu je kurs premašio nivo od 400 forinti po evru. Pored toga, forinta je od zaoštavanja tenzija sa Ukrajinom (u periodu od 18. 2. do 17. 6) oslabila prema evru za približno 10,8%.

Takođe, viceguverner Barnabas Virag je izjavio da će se nastaviti s povećavanjem stope sve dok inflacija ne bude pod kontrolom, pri čemu ističe da očekuje povećanje inflacije tokom letnjih meseci. Viceguverner je istakao i da će se u narednom periodu češće sprovesti devizne svop aukcije.

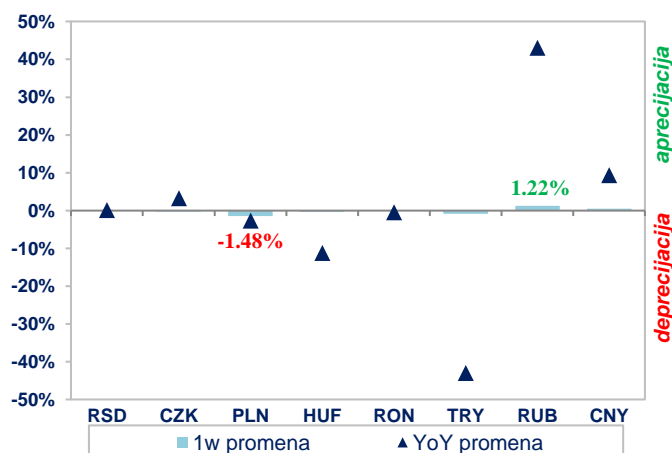
Centralna banka Kine je 15. juna zadržala 1Y medium-term lending facility stopu (MLF) na nivou od 2,85%, iako obim maloprodaje i industrijske proizvodnje i dalje opada. Time je 1Y MLF zadržana na nepromenjenom nivou od februara ove godine. Takođe, oni navode da su trenutno jedini pokretač privrednog rasta investicije u infrastrukturu, pri čemu Kina, za razliku od većine drugih ekonomija u regionu, ne pati od visoke inflacije, iako su cene benzina počele da rastu.

Stopa inflacije u Hrvatskoj je za maj iznosila 10,8% YoY (1,4 MoM) i nalazi se iznad nivoa iz aprila, kada je iznosila 9,4% YoY. Međutim, posmatrajući mesečnu promenu, ona je niža od podatka iz aprila (2,6% MoM). Najveći rast cena je zabeležen kod prehrambenih proizvoda (15,2% YoY).

Stopa rasta industrijske proizvodnje u Turskoj je u aprilu iznosila 10,8% YoY (0,0% MoM), što je iznad očekivanja tržišnih učesnika (6,4% YoY), kao i iznad nivoa iz marta od 9,8% YoY (-1,7% MoM), dok je stopa rasta industrijske proizvodnje u Rumuniji zabeležila nivo od -6,9% YoY, što je ispod nivoa iz marta, kada je iznosila -4,1% YoY.

2.3

Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4

Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (približna ročnost: deset godina)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija (2032)	7,650	89,0	415,0
Češka (2032)	5,591	34,5	394,7
Poljska (2032)	7,855	69,7	607,4
Mađarska (2032)	8,454	75,3	559,5
Rumunija (2032)	9,226	83,2	592,6
Turska (2031)	18,770	-259,0	144,0
Rusija (2031)	15,985*	616,5	925,5
Kina (2032)	2,811	1,9	-35,8

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Reuters).

* Podatak od 25. 2. 2022. (poslednji raspoloživi podatak pre zabrane trgovanja državnim HoV Rusije).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda, cena zlata se smanjila za 1,73% i kretala se u rasponu od 1.812,44 do 1.850,34 američka dolara po finoj unci zlata (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

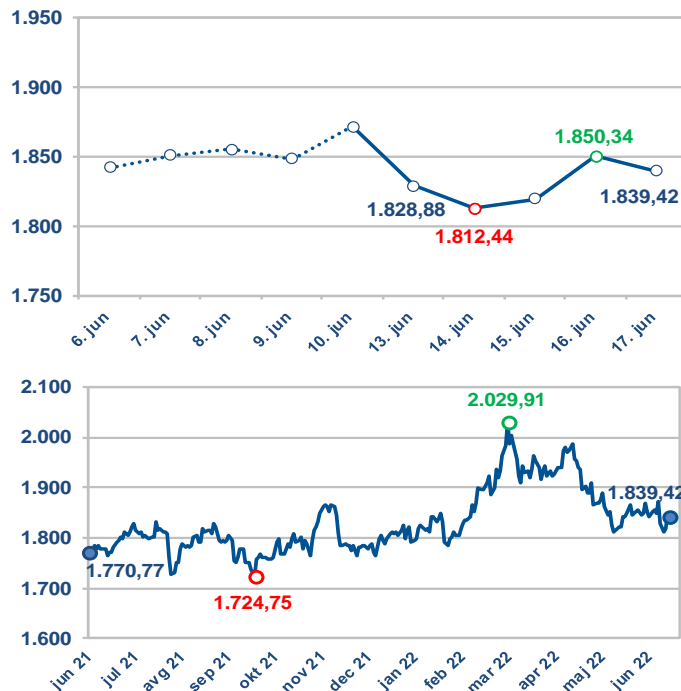
Na pad cene zlata u posmatranoj nedelji uticali su: očekivanja da će FED agresivnije da nastavi podizanje nivoa referentne kamatne stope; jačanje vrednosti dolara, povećanje stopa prinosa na državne obveznice SAD (prinos na desetogodišnje obveznice SAD nalazio se iznad 3% što je veoma konkurentno u odnosu na oportunitetni trošak držanja zlata, kao oblik nekamatonske aktive), kao i odustajanje investitora od ulaganja u zlato i investiranje u druge klase aktive.

Cena zlata zabeležila pad od 1,73% i na kraju izveštajnog perioda iznosila 1.839,42 dolara po unci

Nakon odluke FED-a da poveća nivo referentne kamatne stope za 0,75% (najviše od 1994. godine) na raspon 1,50–1,75%, radi zaustavljanja rasta inflacije, sprečavanja usporavanja ekonomije i prevazilaženja rasta nezaposlenosti u narednim mesecima, usledio je rast cene zlata. Na rast cene zlata, takođe su uticali: povećani geopolitički rizici; zabrinutosti zbog moguće nadolazeće recesije i povećanja inflacije cena širom sveta; kao i podaci iz SAD o rastu potrošačkih cena (najbrži tempo od 1981. godine) i o neočekivanom padu maloprodaje (uz značajan uticaj pada tražnje za kupovinom motornih vozila zbog nestašice i rekordno visokih cena goriva).

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda, zabeležen je pad cene nafte tipa brent od 6,97%, koja se kretala u rasponu od 117,03 do 126,38 američkih dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

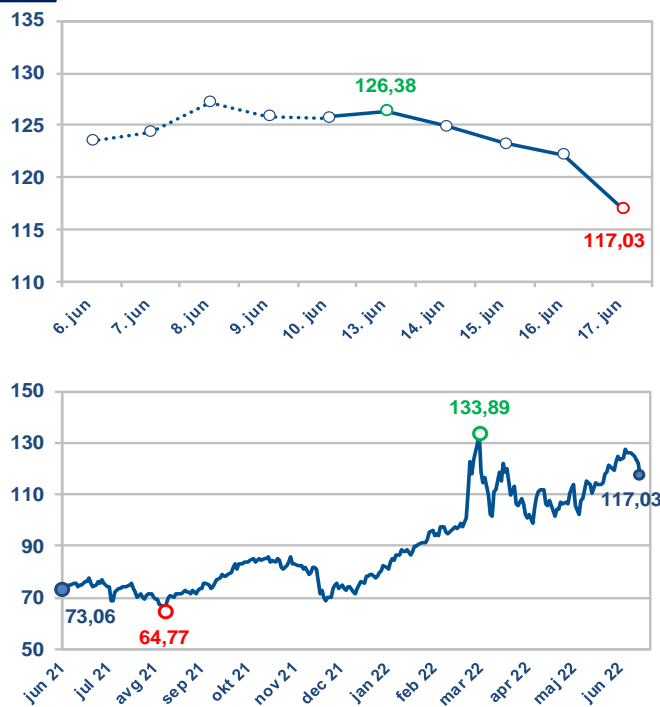
Na pad cene nafte u posmatranoj nedelji uticali su: strah od usporavanja privrednog rasta uz moguću recesiju na globalnom nivou, što bi smanjilo tražnju za naftom; vest o širenju epidemije u Kini, uz moguće uvođenje novih ograničenja; izveštaj Američke agencije za informacije o energetici (EIA) o povećanju proizvodnje i zaliha nafte u SAD, kao i povećanje broja operativnih naftnih i gasnih platformi u SAD, po podacima kompanije *Baker Hughes*.

Cena nafte zabeležila pad od 6,97% i na kraju posmatranog perioda iznosila 117,03 dolara po barelu

Na ograničenje daljeg pada cene nafte, uticali su: zabrinutosti u vezi sa ograničenom ponudom i snabdevanjem; smanjene isporuke gasa iz Rusije ka zemljama EU zbog neprihvatanja plaćanja energenata u rubljama; vest da je izvoz ruske nafte prema Kini viši za 55% u odnosu na 2021; procene o zaradi Rusije na izvozu nafte od oko 93 mlrd evra od kraja februara do početka juna (Kini 12,6 mlrd dolara, Nemačkoj 12,1, Italiji 7,8, Holandiji 7,8, Turskoj 6,7, Poljskoj 4,4, Francuskoj 4,3, Indiji 3,4 i dr.); nestabilna ponuda nafte iz Libije (zbog protesta i blokada) i sankcije SAD prema kineskim, emiratskim kompanijama i mreži kompanija iz Irana koje pomažu izvoz iranske petrohemijske kao oblik povećanog pritiska na Teheran pred obnavljanje pregovora o nuklearnom sporazumu, koji je blokiran 2015.

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.